

30

DEKRET

z dnia 8 stycznia 1946 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych przepisów ustawodawstwa pracy na cały obszar Państwa Polskiego.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Na cały obszar Państwa Polskiego rozciąga się moc obowiązującą następujących ustaw i rozporządzeń:

1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323);

2) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 grudnia 1928 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Spraw Wojskowych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa, Komunikacji, Robót Publicznych, Poczty i Telegrafów oraz Reform Rolnych w sprawie wykazów płacy pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 909);

3) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 14 sierpnia 1930 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, określającego w zakresie umowy o pracę warunki praktyki, wymaganej dla zaliczenia do pracowników umysłowych sprzedawców i ekspedientów sklepowych i księgarskich, oraz warunki ulgowe — tegoż zaliczenia (Dz. U. R. P. Nr 74, poz. 588);

4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324);

5) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 września 1928 r. o karach i kśędze kar pieniężnych nakładanych na robotników (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 733);

6) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 19 września 1928 r. w sprawie instancji odwoławczych i trybu postępowania przy zatwierdzaniu regulaminów pracy w zakładach podległych ustawom górniczym z wyjątkiem hut (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 781);

7) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 8 listopada 1928 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Skarbu, Komunikacji, Spraw Wojskowych, Robót Publicznych, Poczty i Telegrafów oraz Reform Rolnych o książeczkach obrachunkowych (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 846);

8) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 8 listopada 1928 r. wydanego

w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Skarbu, Spraw Wojskowych, Komunikacji, Poczty i Telegrafów, Robót Publicznych oraz Reform Rolnych w sprawie ksiąg płacy i wykazów wypłat robotniczych oraz ksiąg niezbędnych dla kontroli nad stosunkiem pracy (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 847);

9) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 8 listopada 1928 r. w sprawie zezwolenia niektórym kategoriom zakładów pracy na nieprowadzenie części rozrachunkowej w książeczkach obrachunkowych (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 848);

10) ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 734), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 9 kwietnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 222) oraz dekretem z dnia 16 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 117);

11) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 10 sierpnia 1932 r. w sprawie pracy w nocy oraz w niedziele i dni świąteczne w drukarniach i zakładach graficznych (Dz. U. R. P. Nr 77, poz. 600);

12) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 grudnia 1921 r. o wykonywaniu w nocy oraz w niedziele i dni świąteczne robót, poprzedzających produkcję w piekarnictwie (Dz. U. R. P. Nr 104, poz. 759);

13) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 stycznia 1922 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie czasu pracy osób, zatrudnionych przy pilnowaniu (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 148), z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 3 października 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 74, poz. 589);

14) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 stycznia 1924 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie czasu pracy dla wykonywania robót, poprzedzających produkcję lub po niej następujących (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 188);

15) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Komunikacji z dnia 4 października 1933 r. o czasie pracy dróżników na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 672);

16) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 13 grudnia 1933 r. w porozumieniu

z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie czasu pracy osób, zatrudnionych w przemyśle przewozowym (Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 805);

17) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 20 grudnia 1933 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie czasu pracy osób, zatrudnionych w zakładach leczniczych (Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 806);

18) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 27 grudnia 1933 r. w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie czasu pracy pracowników ruchu tramwajów (Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 807);

19) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 20 grudnia 1933 r. w sprawie trybu i warunków udzielania zezwoleń na niestosowanie lub skracanie przerw w pracy (Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 808);

20) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem Robót Publicznych z dnia 16 kwietnia 1930 r. w sprawie czasu pracy pracowników ruchu w żegluzie śródlądowej (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 387) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporządzeniem z dnia 24 grudnia 1931 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 3, poz. 20);

21) ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 636), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 101, poz. 773) oraz dekretem z dnia 29 września 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 236);

22) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 3 października 1935 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Komunikacji oraz Poczty i Telegrafów o robotach wzbronionych młodocianym i kobietom (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 484);

23) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 grudnia 1931 r. o wykazach i spisach młodocianych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 8, poz. 49);

24) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 31 grudnia 1924 r. o wykonaniu obowiązku szkolnego przez młodocianych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr 4, poz. 40);

25) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 9 listopada 1932 r. w sprawie ustalenia stosunku procentowego młodocianych do ogółu zatrudnionych dorosłych robotników w przemyśle poligraficznym (Dz. U. R. P. Nr 118, poz. 935);

26) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 15 lutego 1933 r. w sprawie ustalenia stosunku procentowego młodocianych do ogółu zatrudnionych dorosłych robotników w hutach szklanych (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87);

27) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11 marca 1927 r. w sprawie urządzenia i utrzymywania żłobków dla niemowląt w zakładach pracy (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 293);

28) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 24 lutego 1928 r. o udziale inspektorów pracy w czynnościach, dotyczących pozwoleń na otwarcie lub przebudowę zakładów przemysłowych (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 398);

29) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 24 lutego 1928 r. o stosunku wzajemnym organów inspekcji pracy i władz górniczych (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 399);

30) dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczek związkach zawodowych (Dz. Pr. P. P. Nr 15, poz. 209);

31) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 39, poz. 313);

32) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Przemysłu i Handlu o wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 321);

33) ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr 90, poz. 706);

34) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 4 grudnia 1920 r. w przedmiocie załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr 118, poz. 782), z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporządzeniem z dnia 8 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 603), z dnia 3 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr 68, poz. 534) i z dnia 3 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 230);

35) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 5 listopada 1932 r. o ustaleniu składu komisji rozjemczych, powoływanych do rozstrzygania sporów indywidualnych pomiędzy

pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr 106, poz. 883);

36) ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisji Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 686);

37) ustawy z dnia 23 stycznia 1920 r. o rozszerzeniu działania przepisów ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. Pr. P. P. z 1919 r. Nr 65, poz. 394) na zatargi zbiorowe między właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 53);

38) ustawy z dnia 16 maja 1922 r. w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324);

39) rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej z dnia 23 maja 1935 r. — Przepisy, dotyczące przestrzegania warunków bezpieczeństwa i higieny przy robotach budowlanych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 329);

Art. 2. Uchyla się moc obowiązującą wszystkich przepisów prawa obcego i dzielnicowego, dotyczących spraw, objętych art. 1 niniejszego dekretu, a w szczególności:

1) ustawę o sądach gminnych wiejskich w Królestwie Polskim (Dz. Pr. Ces. Ros. Tom. 57, poz. 172);

2) regulamin dla służb wydany dla b. okręgu administracyjnego krakowskiego na mocy rozporządzenia rządu krajowego z 11 marca 1855 r. (dz. u. kr. okr. krak. Nr 14, oddz. II. 3) i dla miasta Krakowa — rozp. rządu krajowego z 4 lipca 1857 r. (dz. u. krak. okr. Nr 18 oddz. I);

3) rozporządzenie z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotni-

czych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. ust. Rzeszy str. 1456), wraz z wszystkimi przepisami wykonawczymi do tego rozporządzenia;

4) rozporządzenie Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej z dnia 15. VI. 1919 r. o urządzeniu Inspektoratu Pracy w Rolnictwie i o załatwianiu zatargów pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Tygodnik Urzędowy Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej Nr 31, poz. 98);

5) rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 4 grudnia 1923 r. w przedmiocie przepisów o komunalnym pośrednictwie pracy na terenie górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 127, poz. 1050);

6) ustawę z dnia 7 listopada 1931 r. w sprawie ograniczeń w zatrudnieniu pracowników młodocianych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 101, poz. 774);

7) art. 59 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. — Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 808);

8) ustawę z dnia 5 marca 1934 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi w województwie poznańskim (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 198).

Art. 3. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Feliks Mantel

31

D E K R E T

z dnia 16 stycznia 1946 r.

o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego „Państwowa Komunikacja Samochodowa”.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się państwowe przedsiębiorstwo „Państwowa Komunikacja Samochodowa”, nazywane w dalszym ciągu niniejszego de-

krety w skrócie „Przedsiębiorstwem”. Zakres działania Przedsiębiorstwa obejmuje nadzór i gospodarkę wszystkimi pojazdami mechanicznymi, znajdującymi się w zarządzie i posiadaniu Państwa, a w szczególności:

a) prawo eksploatacji państwowych pojazdów mechanicznych dla celów publiczno-komunikacyjnych, zgodnie z warunkami dokumentu koncesyjnego,